Anul XVI — Sibiiu, Sâmbătă 16/28 Ianuarie 1899 — Nr. 11

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 ună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la libtrării.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. sě vênd la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani sě vênd la librăria G. Cârjan, Ploești

Retragere „onorabilă".

(§). E obiceiu, devenit aproape lege, că celor osândiți la moarte sě li-se acorde și sě li-se împlinească ultima dorință. Așa a fost pe vremuri îndepărtate și așa e și astăzi. Obiceiul e bun, de aceea se menține. E chestie de umanitate. Dacă e vorba se stîngi vieața unui om, fă-'i suportabile cel puțin ultimele momente ale vieței.

E osândit la moarte, cum se vede, și așa numitul prim-ministru al Ungariei, baronul Bánffy, și ori-cât de — Bánffy ar fi omul, e om și el, și ar trebuì sě se aplice și la el vechiul și bunul obiceiu. Dar' nu se aplică. Oposiția, care 'l-a prins de astă-dată bine în clește, nu vrea sě-'i facă nici acest mic serviciu de — umanitate. Nu vrea sě-'i împlinească nici ultima dorință. Și dorința baronului Bánffy e atât de nepretențioasă; o nimica toată. Omul nu cere alta decât o retragere »*onorabilă*«. Și oposiția nu 'i-o dă. Nu pentru-că n'ar voì, ci pentru-că *se teme* de el și acum când îl vede, mic de tot, culcat la picioarele sale. Se teme, că dacă îi va vota indemnisare pe patru luni, așa cum cere delicventul, în loc sě se țină de cuvênt, după-cum ar fi sě le fie tocmeala, delicventul se pune și disoalvă dieta și-'și formează *alt parlament*, și mai pe sprânceană decum e cel actual.

E chestie de încredere și e semnificativă *încrederea* aceasta ce o au Maghiarii unii într'alții. Eu cred însě, că temerea oposiției e prea exagerată. Cred cu adevěrat, că Bánffy de astă-dată nu vrea alta decât o retragere »*onorabilă*«. Se va fi săturat și el de o majoritate, care ori-cât de zdrobitoare sě fie, și ori-cât de *credincioasă* sě-'ți fie, în momente de primejdie te lasă totuși în baltă; te lasă sě te svîrcolești singur în cloaca pěcatelor tale proprii.

Îmi pică aminte pățania lui *Dozsa György*, înscenatorul marei rěscoale țěrănești de odinioară. Când omul acesta a fost așezat de cătră învingětorii sei pe un tron de fer aprins, și 'i-s'a pus pe cap o coroană de fer aprinsă, întregul seu stat-major a fost postat în jurul tronului schînteietor și 'i-s'a dat ordin sě taie din carnea lui *Dozsa* și se mănânce. Oamenii suferiseră foame mai multe zile; n'au esitat deci nici un moment, ci au împlinit ordinul cu sfințenie. Au mâncat din carnea șefului lor. *Dozsa*, în suprema sa indignare, nu putea sě le rostească cuvinte mai potrivite decât următoarele cuvinte istorice: »*așa se vede că nu 'mi-am crescut oameni rěsboinici, ci o turmă de — câni*«.

Cam în asemenea situație îmi închipuesc eu și pe Bánffy. 'Și-a format și el o trupă bine organisată, o majoritate zdrobitoare în dietă. Și acuma, când omul se află în strîmtoare, oamenii sei, în loc sě-'i sară într'ajutor, sûnt toți preocupați de o singură idee, că *oare cine va lua locul șefului lor?*

Învěțătura e bună. Și ar fi bine de s'ar lega de toți oamenii politici din Ungaria. Învěțătura e aceea, că într'o majoritate, formată așa cum 'și-a format-o Bánffy, cu bani și cu ajutorul bajonetelor, cu věrsări de sânge, nu te poți încrede. Arete-se ea ori-cât de servilă atunci când te vede tare și mare, te părăsește în momentul în care simte că 'ți-se clătină terenul sub picioare. Te părăsește pentru a-'și oferì serviciul celui-ce crede că-'ți va lua locul, numească-se el Széll, Apponyi, Kossuth sau Pittyi Palkó.

Așa sûnt spiritele servile. Gata totdeauna de serviciu, însě numai pentru cel-ce are puterea în mână. Ele merg totdeauna cu puterea, pentru-că puterea le-a adunat la olaltă și puterea formează păvaza lor. Și Bánffy nu mai are astăzi nici o putere. Zdrobit de oposiție, abandonat de Coroană, e abandonat astăzi și de partidul pe care *el* și-'l-a format!

Și omul acesta tot mai cere o retragere »*onorabilă*«? După atâtea lovituri mai poate fi vorba de o *retragere onorabilă?*

Dar' pe noi puțin ne impoartă cum va fi retragerea lui Bánffy; mai mult ori mai puțin »*onorabilă*«. Ea va fi negrešit așa, cum o merită omul forței și al volnicíei. Mult mai mult ne impoartă cine-'i va lua locul? Semnele ne arată, că mare schimbare nu se va face. Se va schimba numai *firma*. Prăvălia rěmâne aceeași, infectă și plină de gunoaie. În loc de Bánffy et comp. se pune pe firmă poate *Széll et comp.* sau *Fejérváry et comp.* și afacerile se duc mai departe, după vechiul sistem. Majoritatea, vecînic gata de serviciu, își va oferì spriginul seu nouei firme, lumea naivă va admira la început tabla de nou văpsită cu firma proaspětă, ear' celelalte meargă în grija Domnului așa cum au mers până acum. Și nu-'și va da nime seamă, că ori-cât de frumoasă ar fi firma și ori-cât de bine ar înfrumseța ea casa *pe din afară*, primejdia e *în prăvălia* care nu conține decât obiecte infecte, trecute în putrefacție, obiecte cari ruinează întreaga zidire.

De aceea, datori sûntem sě atragem *noi* în continuu atențiunea proprietarului casei asupra acestei împrejurări și sě-'i zicem:

Stăpâne! Nu firma trebue schimbată, ci prăvălia trebue curățită de gunoaiele îngrămădite în ea!

Stăpâne! Dacă nu se curăță prăvălia cât de curênd, putrezesc păreții, putrezește acoperișul și se prăbușește casa!

E mult gunoiu în prăvălie, stăpâne, mai mult chiar decât era în grajdurile lui *Augias*, dar' vom sări cu toții și-'ți vom da ajutor și cu puteri unite îl vom rěsbì!

Sau dorești însuți, stăpâne, sě se prăbușească casa?

Și așa e bine.

Vom aștepta până se dărîmă, ca apoi cu puteri unite sě-'ți clădim alta nouă, frumoasă și trainică!

Vom aștepta, căci în lungul rost al vremei n'am învěțat alta decât sě — *răbdăm și sě așteptăm!*

Sibiiu, 27 Ianuarie n.

Școalele din Brașov. *Chestia școalelor din Brașov e pe cale a fi tranșată în mod satisfăcětor.* »***Drapelul***« *din București e în měsură a ne da în privința aceasta informațiuni de mare importanță.* »***Drapelul***« *scrie:*

„Sûntem informați că în urma unor intervențiuni din partea guvernului din Budapesta cum și a dorinței exprimată de eforia bisericei Sfântului Nicolae din Brașov de a se tranșa odată chestiunea rentei, guvernul nostru (adecă român. Red. „Trib.") ar fi recurs la următoarea soluțiune:

Sě acorde, odată pentru totdeauna, bisericei Sfântului Nicolae un capital de 965,250 lei, capital a căruia dobândă reprezentă renta plătită până acum.

Nu știm dacă această soluțiune e definitivă. Imediat însě ce vom afla de definitiva tranșare a chestiunei, vom arěta întru-cât ea este favorabilă sau nefavorabilă pentru noi și pentru cei de peste munți".

Hotărît, că singura soluțiune bună și satisfăcětoare ar fi aceasta, și am dorì din inimă sě o vedem cât de curênd realisată.

Congresul bisericei sêrbești. *Se știe că Bánffy, prim-ministru maghiar, ceruse dela congresul național al bisericei sêrbești, sě voteze ântâiu un statut organic bisericesc, firește în forma propusă de Bánffy, ear' până atunci sě nu între în desbaterea altui obiect, aparținětor cercului de activitate a congresului. Congresul național sêrbesc nu s'a supus acestei dorințe absurde, ear' urmarea a fost, că Bánffy tare și mare fiind, a prorogat congresul pe timp nedeterminat. În contra acestei volnicii a protestat comuna bisericească din* ***Novisad****, despre care am vorbit într'un numěr mai recent, precum și alte comunități bisericești,* ***peste o sută****, într'o adresa trimisă Monarchului.*

Sûntem informați, că ***toate*** *aceste petițiuni au avut soartea petițiunei din* ***Novisad****; au fost înapoiate trimițătorilor,* ***fără nici un rěspuns****. Atât* »***Zastava***« *cât și* »***Branik***«*, organele naționale sêrbești, provoacă acum poporul sêrbesc sě nu peardă speranța într'o resolvare favorabilă a acestei chestii vitale pentru el, căci guvernele sûnt efemere, vin și se duc, ear' poporul rěmâne și va lupta până va ajunge la isbândă.*

Noi dorim aliaților nostri o isbândă cât mai apropiată.

Earăși »liturgia« maghiară. *Articolul* »***Unirei***« *în chestiunea aceasta, de care am pomenit ierí, a supěrat foarte mult pe prețedintele comitetului din Budapesta care lucră în causa maghiarisărei gr.-catolicilor. Dl* ***Szabó Jenö****, membru în casa magnaților, publică acum în toate ziarele un lung articol, în care spune că din cele 200.000 de pretinși* ***Maghiari gr.-cat.*** *130.000 au aderat deja la acțiunea lor. Restează încă 70.000, mai ales »Maghiari și Sěcui« din Ardeal.*

Se vede deci că pericolul maghiarisărei în- și prin biserică de fapt există.

Desarmarea.

— ***Circulara contelui Murawieff.*** —

Astăzi cunoaștem textul circularei, adresată din partea ministrului rusesc de externe, contele *Murawieff*, reprezentanților tuturor puterilor europene, acreditate la curtea din Petersburg, circulară, referitoare la proiectata desarmare generală. Ea sună astfel:

Petersburg, 30 Decemvrie 1898.

Când în expirata lună August, înaltul meu domn 'mi-a dat însărcinarea sě fac propunere guvernelor, ai căror representanți se află în Petersburg, pentru ținerea unei conferențe, care ar avè misiunea sě găsească mijloacele eficace de a se asigura pe seama tuturor popoarelor binefacerile unei păci reale și durabile, și înainte de toate, de a se pune stavilă desvoltărei progresive a înarmărilor actuale, — se părea că nimic nu se opune realisărei, mai mult ori mai puțin apropiate, a acestui proiect umanitar. Primirea prevenitoare, făcută acestui pas al guvernului imperial, din partea tuturor puterilor, a justificat această contemplațiune consonantă. Apreciând guvernul imperial expresiunile simpatice, în cari au fost formulate declarațiile de alăturare ale celor mai multe guverne, a luat la cunoștință cu vie mulțumire manifestarea celei mai călduroase consimțiri ce 'i-s'a adresat din partea tuturor claselor sociale și din toate punctele globului pământean.

Pe lângă tot curentul puternic, născut în opiniunea publică, în favorul ideei pacificărei generale, *icoana orisonului politic s'a schimbat* totuși, în mod esențial, în timpul din urmă. Mai multe puteri au început înarmări noue, și-'și dau încă silințe sě-'și sporească și întărească și mai mult forțele militare. În fața acestei situații nesigure, s'ar putè pune întrebarea, dacă puterile află de oportună în momentul de față discuția internațională asupra ideei cuprinse în circulara din 12 Septemvrie. În așteptarea, că elementele turburătoare, cari pun în mișcare sferele politice, vor face în curênd loc afecțiunilor mai pacînice, cari vor fi acomodate se favorisеze succesul conferenței proiectate, — guvernul imperial e de credința, că ar fi posibil *sě se treacă deocamdată la o schimbare de idei* între puteri, în scopurile următoare:

a) pentru a se afla, fără amînare mijloacele cari se pună stavilă *înarmărei în continuu progresătoare*, atât pe apă cât și pe uscat, — o chestiune, a cărei deslegare devine din zi în zi tot mai urgentă, cu privire la dimensiunile ce le iau înarmările în timpul mai nou;

b) pentru a pregătì căile unei consfătuiri în chestiile ce se refer la posibilitatea de *a se evita conflictele înarmate* cu mijloacele pacînice, de cari poate dispune diplomația internațională în casul când puterile ar afla de favorabil momentul actual pentru întrunirea conferenței pe aceste base. Ar fi fără îndoială de folos, dacă între cabinete s'ar stabilì o înțelegere prealabilă cu privire la programul acestor lucrări.

Temele cari ar putè fi supuse discuției internaționale, în sînul conferenței, ar putè fi cuprinse în următoarele liniamente generale:

1. O înțelegere, care sě stipuleze *neînmulțirea efectivului actual de forțe*, pe apă și pe uscat, precum și al *budgetului militar*, pe un timp anumit; și deocamdată studierea căilor, pe cari s'ar putè ajunge în viitor la o *reducere* a armatei și a budgetului militar.

2. Oprirea de a se întroduce în armată și în flotă fie ori-ce *arme noue* sau *noue materii explosive*, precum și de a se folosì în viitor proiectilele explosive aflătoare astăzi în aplicare fie pentru puști, fie pentru tunuri.

3. Restrîngerea întrebuințărei de materii explosive, deja existente, și de eficacitate îngrozitoare în rěsboaiele de pe uscat, precum și oprirea de a se arunca proiectile și materii explosive de ori-ce natură, din balon, sau pe altă cale analogă.

4. Oprirea de a se folosì în rěsboiul pe apă *torpede* submarine, sau de a se construì asemenea mașine de distrugere, precum și deobligarea de a nu se construì pe viitor corăbii cu pinten (Spornschiffe).

5. Aplicarea determinărilor din *convenția dela Geneva*, din anul 1864, și la rěsboaiele pe apă, pe basa adaosului din anul 1868.

6. Declararea, că corăbiile sau luntrile, ocupate pe vremea rěsboiului de pe apă, sau după rěsboiu, cu *mântuirea naufragiaților*, sě fie privite de *neutralisate*, pe același motiv.

7. Revisuirea declarației făcută din partea conferenței dela *Bruxella*, la anul 1874, dar' până astăzi neratificată, *cu privire la legi și la obiceiuri în vreme de rěsboiu;* acceptatea în principiu, de a se recurge la servicii în scopul *intermedierei*, precum și de a se instituì, în casuri acomodate, *judecătorii facultative de pace*, pentru a se evita conflictele înarmate între națiuni; o înțelegere asupra modului întrebuințărei acestor judecătorii și precisarea praxei uniforme cu privire la întrebuințarea lor.

Se înțelege de sine, că toate chestiile referitoare la raporturile politice ale statelor, precum și la situația provocată de convențiile legate între state, și în general toate chestiile cari nu aparțin nemijlocit programului acceptat de cabinete, sûnt exchise din discuția conferenței sub toate împrejurările.

Rugându-vě sě cereți avisul guvernului d-voastre asupra acestui comunicat, vě rog totodată sě-'i aduceți la cunoștință, că Înaltul meu Domn M. Sa Împěratul Rusiei, în interesul causei mari ce-'i zace atât de mult la inimă, crede că ar fi avantajios dacă conferența *nu s'ar întrunì în vre-una din capitalele puterilor mari*, unde se unesc multe interese politice, cari ar putè sě influințeze asupra mersului unei opere, la care sûnt interesate în mod egal toate țěrile de pe globul pământean.

Crisa.

Consiliu de ministri. — Compromisul întârzie. — Neîncrederea oposiției.

E mare zăpăceala în partidul liberal. Turma cuvêntătoare, numită majoritate guvernamentală, 'și-a perdut rostul. O neliniștește nesiguranța zilei de mâne. Rěmânem sau nu rěmânem la putere? Și dacă rěmânem, cu cine rěmânem? Pentru cine sě ne însuflețim? Astea sûnt întrebările la cari nu-'i poate da nime rěspuns, pentru-că le acopere pe toate încă vělul misterios al viitorului.

Știrile mai noue, primite din Budapesta, sûnt următoarele:

Mercuri seara, imediat după sosirea contelui *Szécsenyi*, care, cum se știe, în ziua aceea a fost primit în audiență din partea Monarchului, s'au întrunit *toți* ministrii maghiari în consiliu și au discutat mult asupra situației. Contele *Szécsenyi* a comunicat colegilor sei ultimele ordine ale Monarchului, pe cari firește nu le cunoaște nime afară de membrii cabinetului. Prin cercuri parlamentare se crede că *acesta a fost ultimul consiliu de ministri, ținut din partea actualului guvern.* »Umbra periciunei negrešit că plana deasupra consiliului de ministri, — scrie *Budapesti Hirlap*, — care probabil s'a ocupat cu aflarea modalităților de licvidare a daraverei nu prea plăcute«. —

Că se fac pregătiri de licvidare se vede din următoarea telegramă pe care o primește o foaie de seara din Budapesta, dela corespondentul ei, bine informat, din Viena:

»*Partidul liberal din parlamentul maghiar va ține Sâmbătă, sau cel mult Luni o conferență, în care 'i-se va comunica din partea guvernului că M. Sa Monarchul a însărcinat pe* ***Széll Kálmán*** *cu compunerea unui nou cabinet*«.

E curios, că toate secretele politice maghiare le cunoaște Viena înainte de a se știì ele în Budapesta.

Alkotmány crede, că dacă *Széll* va fi într'adevěr însărcinat cu formarea noului guvern, cabinetul seu nu va fi decât un guvern de transiție, pentru-că o mare parte din partidul guvernamental va fusiona cu Apponyiștii, și din acest partid nou va eșì un guvern de *coaliție*. Vorba e sě se elimineze din noul partid *clica lui Tisza*.

Compromisul întârzie, deși *Széll* își dă toate silințele sě-'l vadă odată legat. Conferează necontenit, când cu Bánffy, Lukács, Fejerváry, când cu șefii partidelor oposiționale. Dar' acestia din urmă sûnt implacabili. Nu vreau sě cedeze nimica din primul lor punct de pace, care sumă: *Bánffy sě plece!* O parte dintre bărbații de încredere ai partidelor oposiționale ar fi aplecată sě voteze lui Bánffy indemnisarea, însě numai în discuția generală, ear' discuția pe articole sě se facă sub alt guvern. De această părere e și Apponyi. În privința pactului oposiția unită nu mai are nici o nedumerire. A acceptat formula lui *Széll* și e fericită că a putut stoarce dela Monarch favorul de a înarticula în lege independența economică a Ungariei. Pedeca compromisului nu e deci altul decât Bánffy, în care oamenii au o groaznică — *încredere*, cum se vede din următorul schimb de idei, întêmplat ieri în incinta camerei maghiare.

Szilágyi vorbia cu mai mulți deputați oposiționali și le spunea:

— Ajunge dacă Bánffy declară în dietă că abzice!

— De unde? — 'i-a rěspuns unul. — Bánffy e în stare *sě disoalve dieta imediat cum 'i-se votează indemnisarea.*

— Garantez eu, — zise mamelucul Kubinyi, — cu cuvêntul meu de onoare, că Bánffy nu o face asta.

— Poţi garanta, — îi replică altul, — mai ales dacă Bánffy te va trântì şi pe tine la alegeri, dimpreună cu toţi cei din oposiţie.

Bună părere au oamenii despre Bánffy. Natural, că oamenii *sei*, pentrucă noi îl cunoaştem de mult.

În parlament: continuarea votărilor nominale. Ca nou moment am mai putè înregistra, că oposiţia se învoeşte ca regulamentul de casă sĕ se modifice întru câtva, cere însĕ, ca garanţă că modificarea nu va fi prea radicală — alegerea lui Szilágyi de preşedinte, pe care oposiţia îl ţine de imparţial, aşa, ca modificarea sĕ se facă sub conducerea sa. *Szilágyi* ar fi declarat însĕ, că nu primeşte presidenţia camerei.

Nu cumva vrea sĕ fie omul earăşi ministru??

Cronică politică.

Deschiderea dietei finlandeze.

În 24 l. c. a fost deschisă dieta extraordinară a Finlandei, de către guvernatorul ţĕrei, generalul *Bobricov*, prin un mesaj al Ţarului. În mesaj se zice, că Finlanda e împreunată neseparabil cu imperiul şi de aceea nu are lipsă de armată proprie, deosebită de cea rusească. Mareşalul ţĕrei şi alţi oratori 'şi-au manifestat credinţa şi loialitatea faţă de Ţarul, ceea-ce s'a adus la cunoştinţa acestuia.

Soartea Filippinelor.

Situaţia în *Filippine* continuă a fi critică şi se poate, ca în cel mai apropiat timp sĕ erumpă rĕsboiul între Americani şi Filippini. Acestia din urmă sĕ pregătesc de luptă cu toată seriositatea. Autoritatea lui *Aguinaldo* e recunoscută de toţi. El a dat ordin de a se înrola toţi bărbaţii apţi de purtat arme. Filippinii au până acum o oaste bine echipată de 30.000 de ficiori şi peste 50 de mii de puşti, sistem Maxim.

O depeşă din *Washington* anunţă, că deputatul republican *Iohnson* a somat camera sĕ recunoască *independenţa Filippinelor*, protestând contra mĕsurilor, ce le ia în insule guvernul american.

Vênzare de insule.

Ştirea dată şi de noi, că Spania are de gând sĕ vêndă nişte insule, se va realisa. Din *Madrid* sĕ anunţă, că guvernul va depune în cameră nu peste mult un proiect de lege despre vênzarea insulelor *Caroline* şi *Mariane*. Guvernul va declara, că nu va vinde aceste insule nici Americei, nici Angliei sau Japoniei, ci unei alte puteri, sub care este a se înţelege Germania.

Relaţiile economice — în Ungaria.

Chaosul politic ce 'l-a creat incapabilitatea sistemului şi neputinţa guvernului maghiar a avut o influenţă desastroasă în prima linie asupra vieţei economice a Ungariei. Unul din primii factori ai economiei moderne — *creditul*, a suferit mai mult din pricina hărţuelilor mînate de şovinismul maghiar sub atrăgĕtoarea mască a apĕrărei intereselor proprii ale ţĕrei.

În tot decursul anului trecut, Ungurii orbiţi de credinţa, că a sosit momentul de a înălţa stindardul independenţei maghiare, au strigat necontenit, că Austria se îmbuibă pe contul Ungariei şi pentru aceea nu le mai trebue alianţa şi prietenia economică a Austriei. Nu e locul sĕ discutăm aici, dacă Ungurii au avut vre-o basă îndreptăţită pentru violentele lor recriminaţii, — amintim numai atâta, că pe când ei ameninţă în afară, aici în ţeară situaţia e cât se poate de nefavorabilă pentru întreprinderi rĕsboinice pe contul economiei din Ungaria.

La carul greu al statului majoritatea cetăţenilor e înjugată cu sîla, cu forţa. Toţi ajută numai siliţi, căci propria povară a cetăţenilor şi aşa li-e peste mĕsură grea. Comerciu, industrie, ba nici chiar agricultură raţional organisată Ungaria nu are.

Şi dacă cu toate acestea Ungurii — cari de sigur cunosc situaţia actuală a Ungariei — 'şi-au permis obstrucţia şi ameninţările pe contul economiei, au făcut aceasta numai pentru interese de partid şi orbiţi de şovinism.

Ca totdeauna aşa şi acum, urmările ungureştei politici le trage ţeara întreagă.

Economia ţĕrei întregi se află în stagnaţiune.

În urma slabei recolte din 1897, comerciului şi industriei s'a creat o situaţie grea. Ţeara întreagă a ajuns în lipsă şi numai dela credit se mai aşteaptă o temporală ajutorare.

Cel mai natural isvor de credit în prima linie era Austria şi numai apoi străinătatea.

În urma politicei ungureşti însĕ, Austria s'a purtat duşmănos faţă de Ungaria.

Pieţele de bani de acolo au detras şi au restrîns creditul pentru Ungaria. Pe lângă aceea apoi au retrimis cea mai mare parte din efectele ungare; au denegat cotarea la burse a scrisurilor fonciare şi a mai multor efecte noue ungare.

În urma acestora hârtiile ungare n'au putut fi plasate şi astfel n'au putut procura creditele necesare.

În străinătate tot cam aşa au păţit efectele ungare. Certele politice şi peste tot situaţia nelămurită din Ungaria au născut neîncrederea pieţelor europene faţă de Ungaria. Şi apoi valuta neregulată încă a contribuit la nesuccesele cererilor de credit pentru Ungaria. Pe lângă aceste apoi nenorocirea Ungariei a fost, că tocmai când ea a avut mai mare lipsă de credit, în acelaşi timp şi celelalte state au întrebuinţat cel mai mult credit în urma înfloritoarei desvoltări a industriei lor proprii. Cu deosebire în Germania industria luând un avênt foarte mare a folosit partea cea mai mare a creditului disponibil.

În astfel de situaţie la noi în Ungaria s'a ajutat astfel, că băncile cele mari *au urcat etallonul de interese*. E adevĕrat, că etallonul de interese 'l-au urcat şi băncile din străinătate, dar' e mare deosebire între urcarea aceea şi urcarea dela noi.

Băncile din străinătate au urcat etallonul în urma cererei mari de credit provenită din desvoltarea mare a industriei. Prin urmare în străinătate creditul, dacă a fost plătit mai scump a adus roade îmbelşugate pe calea *progresului*. La noi s'a cerut credit pentru-ca sĕ ne putem *susţinè* şi la noi s'a plătit scump un credit, care folosindu-se pentru-ca sĕ scăpăm de bancrot, a devenit un credit mort, care deşi plătit scump nu aduce nici un folos, întrebuinţat fiind pentru consumaţiune şi nicidecât pentru producţiune.

Afară de aceste apoi în străinătate, dacă cei cari au cerut credit au solvit interese mai mari, aceste interese au rĕmas tot în ţeară la ei, căci şi cei-ce le-au dat creditul sûnt tot din aceeaşi ţeară. La noi însĕ, interesele mari s'au solvit străinătăţei, n'au rĕmas la noi în ţeară, pentru-că nouĕ străinătatea ne dă creditul.

Urmează de aici, că pe când băncile din străinătate prin urcarea etallonului îşi fac mari profite lor, pe atunci băncile din Ungaria prin etallonul urcat numai 'şi-au susţinut bilanţele, care de altfel ar fi fost nefavorabile în urma situaţiei economice din ţeară. În chipul acesta sĕ explică faptul, că deşi anul economic a fost rĕu, băncile nu au suferit perderi. Nu, pentru-că perderea o poartă clientela băncilor — o purtăm noi toţi prin aceea, că plătim interese urcate la bănci. Aceste manevre le pot face însĕ numai băncile cu capitale mari şi nici acele întotdeauna, ori prea des.

Din toate acestea sĕ tragem acum consecvenţele:

E dovedit că băncile joacă un rol foarte însemnat în economia unei ţĕri sau unui popor. Pentru-ca băncile se poată corĕspunde chemărei lor e de lipsă ca ele sĕ aibă capitale mari şi activitatea lor sĕ fie condusă de puteri destoinice, care în grele încercări ştiu sĕ afle mijloacele de ajutorare.

Vieaţa băncilor care posed capitale mici se apropie prin urmare către sfîrşit.

Pentru aceea e foarte bine dacă băncile mici încă de pe acum se întăresc, sau prin fusionarea mai multora, sau prin urcarea capitalului şi a fondurilor de reservă, prin o dotare mai mare la încheierea bilanţelor anuale.

Angajarea de funcţionari cvalificaţi şi destoinici încă este o însemnată mĕsură de precauţiune, de oare-ce în timpuri critice un funcţionar cvalificat şi destoinic de sigur va servì mai bine banca decât un funcţionar – diletant, care afară de sarbedul mechanism al contabilităţei nu are alte cunoştinţe financiare, şi economice peste tot.

E timpul suprem ca şi băncile noastre sĕ se organiseze pentru vremuri grele. ***V. C. O.***

ASTRA.

Şedinţa comitetului.

Sibiiu, 27 Ianuarie.

Din causa sĕrbătorilor şedinţa lunară a comitetului »*Astrei*« s'a ţinut numai ieri. S'au desbătut lucruri multe şi importante.

Pe basa raportului despre înmulţirea îmbucurătoare a membrilor »Asociaţiunei« s'a hotărît, ca *Transilvania* sĕ se tipărească în loc de 1500, în 2000 exemplare.

Conform hotărîrei luate la adunarea generală din Beiuş s'a procedat la esscrierea unui premiu literar din istoria naţională. Se va escrie în curênd concurs la premiul de 500 coroane pentru cea mai bună operă pe tema:

Istoria instituţiunilor culturale ale Românilor din Ungaria şi Transilvania dela 1848—1898.

Terminul de concurs e 31 Decemvrie 1899. Opera premiată se va tipărì cu cheltuiala »Asociaţiunei« şi autorul va primì 500 exemplare gratuit.

Această hotărîre importantă constitue un pas serios pe terenul literar. Întru-cât el a fost *bine* făcut, şi întru-cât va fi *norocos* vom vedè.

Cu privire la o nouă arondare a despărţĕmintelor »Asociaţiunei«, pe întreg teritorul locuit de Români al ţĕrei, s'a ales e comisiune specială, care sĕ prepare un proiect.

S'a raportat că pentru *casa naţională* au incurs până la finea anului 1898 12.643 fl. 90; apoi mai multe obiete pentru museu. S'a decis ca *loteria* în favorul *casei naţionale* sĕ se înfiinţeze negreşit.

E pe cale de a se compune un registru de cărţi bune, care sĕ se poată procura pentru bibliotecile poporale din despărţĕminte. În scopul acesta s'au făcut 8 secţiuni, şi s'au ales 8 comisiuni de câte 2 membri, cari sĕ aleagă cărţile vrednice a întra în registru.

Bibliote ca centrală a »Astrei« s'a sporit în sem. II. a anului trecut cu 46 opere.

Cu bucurie s'a luat la cunoştinţă că în causa lăsămêntului de mai multe mii al inginerului Ioan Oltean »Asociaţiunea«, a câştigat procesul, faţă cu erezii în primul for.

Şedinţa va continua Joia viitoare. Presidiul 'l-a avut dl vicepreşedinte Dr. *Ilarion Puşcariu.*

Chestiuni şcolare.

Liceele în România. Conform nouei legi a învĕţămêntului secundar, ce se pune în aplicare la 1 Septemvrie 1899, toate gimnasiile clasice, reale şi cursurile inferioare de licee vor avè programă uniformă, ear' cursurile superioare dela licee se trifurcă în curs clasic, curs real şi curs modern. Vor avè curs clasic şi modern liceele Sf. Sava şi Lazăr din Bucureşti, liceul C. I. Maxim (actualul liceu clasic) din Brăila, liceul »Unirea« din Focşani şi liceul Naţional din Iaşi. Vor avè curs real şi modern liceele Mateiu Basarab şi Mihaiu Viteazu din Bucureşti, liceul »N. Bălcescu« (actualul liceu real) din Brăila şi liceul internat din Iaşi. Vor avè toate trei cursurile reale, modern şi clasic liceele »Sf. Petru şi Paul« din Ploeşti şi liceul »Carol I.« din Craiova. Vor avè numai curs modern liceele din Bêrlad, Botoşani, Buzĕu, Bacău, Galaţi, Piteşti, Peatra-Neamţu, T.-Severin şi Tulcea.

*

Pentru »Foaia Pedagogică«. Biuroul Reuniunei învĕţătoreşti din protopresbiteratul Mercurei a trimis învĕţătorilor gr.-or. din tract următorul apel, tipărit pe o cartă de corespondenţă:

Onorate dle colegă!

»Foaia Pedagogică« din Sibiiu este singurul organ de specialitate al învĕţătorului român din patrie. Cu toate acestea atât materialiceşte, cât şi moraliceşte este de tot slab spriginită din partea noastră.

Din această causă subsemnatul birou, înţelegênd, că d-ta nu eşti prenumĕrat la această foaie, *ceea-ce nu poate fi demn din partea unui învĕţător român*, te îndeamnă ca s'o abonezi fără amînare.

Preţul de abonament pe an e 3 fl., pe o jumĕtate de an 1 fl. 50 cr.

Despre îndeplinirea acestei recercări se aşteaptă rĕspunsul d-tale până la 31 l. c.

Poiana, la 10 Ianuarie 1899.

Biroul Reuniunei învĕţătoreşti din protopresbiteratul Mercurei.

Ilie Georgescu, preşedinte. **Nic. Simulescu,** secretar.

Cronica zilei.

Sibiiu, 27 Ianuarie n.

Agata Bârsescu în Cernăuţi. Dumineca la ameazi a sosit celebra noastră artistă Agata Bârsescu la Cernăuţi, ca sĕ absolve un ciclu de patru representaţiuni la teatrul orăşenesc. Sosirea aproape pe neaşteptate a d-sale a fost cea mai plăcută surprindere pentru toţi admiratorii artei înalte şi numĕroşii amici. Artista a început debutul Luni în rolul Margueritei Gauthier din piesa lui A. Dumas fils »Dama cu camelii«.

*

După ploaie..... *Ni-se comunică vestea, că ministrul maghiar de interne a adresat o severă ordonanţă tuturor comitatelor şi oraşelor cu jurisdicţiune proprie, în care le provoacă sĕ facă revisuirea casselor exact în modul prescris de lege, şi în special cassa orfanală sĕ o revideze cu cea mai mare*

FOIŢA „TRIBUNEI".

Ioan Bran de Lemény.

— Date biografice. —

Rĕposatul veteran Lemény, dela Braşov, a fost o figură aşa de marcantă a vieţei noastre, încât merită sĕ-'i schiţăm mai amĕnunţit mersul vieţei. Eată unele date ce le avem la disposiţie, graţie biuroului *Enciclopediei Române:*

Ioan Bran de Lemény s'a născut la anul 1811 în Zerneşti, comună mare din domeniul Branului în apropiere de Braşov, dintr'o familie nobilă, Papp de Lemény et Kozla, de origine din părţile Chiorului.

Causa, care a adus pe străbunii lui Bran la Zerneşti, ar fi fost proselitismul catolic, de care s'au refujat, spre a rĕmânè credincioşi bisericei ortodoxe. Ceealaltă ramură a familiei s'a unit cu Roma şi a dat acestei biserici între alţii pe episcopul Lemény.

Studiile 'şi-le-a făcut în Blaj, Sibiiu şi Cluj; praxa de advocat la tabla regească din Murĕş-Oşorheiu. Primind diploma de advocat s'a aşezat în anul 1837 în Braşov, ca *cel dintâiu advocat român.*

Acì, ajutat şi spriginit de protopresbiterul Ioan Popasu, rĕposat ca episcop al Caransebeşului, desvoltà o activitate energică şi neobosită, ca conducĕtor al Românilor braşoveni, pentru eluptarea drepturilor naţionale dela Saşi, cari aveau toată puterea în mână şi îngrădiţi în instituţiunile lor medievale, nu voiau sĕ cunoască şi sĕ recunoască spiritul liberal al timpului.

La adunarea epocală-naţională de pe »Câmpul libertăţei« din Blaj în 3/15 Maiu 1848, participà şi B. cu soţul seu Ioan Popasu, ca delegaţi ai Braşovului şi ţinutului seu. B. este unul dintre secretarii adunărei şi e ales membru în deputaţiunea însărcinată de a presenta petiţiunea naţiunei române la Impĕratul Ferdinand.

După aceasta B. face parte ca membru român din comisiunea regnicolară, care dimpreună cu delegaţii dietei din Pesta, aveau sĕ se înţeleagă asupra condiţiunilor eventualei uniri a Transilvaniei cu Ungaria.

Într'aceea comisarul împĕrătesc e ucis pe podul peste Dunăre între Buda şi Pesta, dieta din Pesta se sparge, revoluţiunea isbucneşte, membrii români ai comisiunei regnicolare, Şaguna, B. şi alţii cu mult nĕcaz, printre primejdíi, abia ajung acasă în Transilvania.

Ca membru în comitetul naţional român, ca membru în comisiunea pentru apĕrarea ţĕrei, constituită la cererea comandantului general baron de Puchner, B. desvoaltă toată activitatea pentru organisarea militară a poporului român împărţit în 19 legiuni cu 95.000 de ostaşi.

Legiunea Braşovului concrezută prefectului B., fiind acesta reţinut prin funcţiunea sa în Sibiiu a condus-o viceprefectul Constantin Sĕcăreanu, care a ştiut sĕ ţină în respect spiritele revoluţionare din Braşov şi în special a pacificat pe Ciangăii-sĕcui din Săcele.

După terminarea revoluţiunei, fiind mare lipsă de amploiaţi români bine pregătiţi B. părăseşte cariera mănoasă de advocat şi primeşte a fi numit inspector în cercul Branului.

De acì B. este chemat la anul 1850 ca bărbat de încredere al naţiunei române la Viena în comisiunea pentru dessărcinarea pămêntului şi în ancheta pentru întroducerea şi în Transilvania a codicelui civil austriac.

Terminând aceste funcţiuni B. e chemat referent în secţiunea justiţiei la guvernul civil şi militar al Transilvaniei, primul Român care a pĕtruns în guvernul ţĕrei. Organisându-se apoi tribunalul ţĕrei de prima istanţă în Sibiiu B. e numit consilier al aceluia, ear' în anul 1854 consilier la curtea de apel din Sibiiu. După restabilirea constituţiunei şi autonomiei Transilvaniei, B. la anul 1861 a fost numit căpitan (comite) suprem al districtului Făgăraş.

În această înaltă, dar' de tot expusă posiţiune B. a ştiut cu energie de fer sĕ învingă greutăţile aducênd însemnate servicíi causei naţionale, — curăţă districtul de amploiaţi străini şi necunoscĕtori ai nĕcazurilor poporului, aplică cu preferinţă ca amploiaţi tineri români bine pregătiţi şi stărueşte şi dispune ca limba oficioasă sĕ fie cea română în acest district locuit aproape exclusiv numai de Români, poartă pentru aceasta luptă cu guvernul ţĕrei, are sĕ îndure multe atacuri şi intrigi, dar' — ajutat şi de spiritul atunci favorabil al timpului — ese învingĕtor şi limba română pĕtrunde în oficii, pĕtrunde ca egal îndreptăţită la forurile cele mai înalte.

În acelaşi timp B. este ales deputat în dieta din Sibiiu, 1861—64, şi din partea acesteia deputat în consiliul imperial din Viena şi în tot locul şi cu toată ocasiunea se află în primul şir al luptătorilor naţionali.

La anul 1865 se concheamă dieta din Cluj, constituită după o lege din secolul trecut, care nu cunoştea naţiunea română şi această dietă decretează uniunea Transilvaniei cu Ungaria.

În timpurile acestea critice B. este unul dintre aceia, cari cu bărbăţie pretindeau, ca naţiunea română sĕ nu recunoască, sĕ nu permită confiscarea drepturilor sale naturale câştigate cu atâta sânge vĕrsat pentru tron şi patrie în contra duşmanului extern şi intern, Românii sĕ nu iee parte la dieta din Cluj şi sĕ nu dee din mână cu nici un preţ drepturile odată câştigate şi recunoscute prin legi sancţionate.

Acì B. poate pentru prima-dată venì în contrazicere în o chestiune de atâta importanţă cu marele Andreiu baron de Şaguna, care, basat pe înalte informaţiuni, sfătuia la supunere şi promitea, că naţiunea română va afla totdeauna dreptate şi considerare.

Fireşte, că un bărbat atât de pronunţat, atât de energic, cu schimbările dela 1865 B. a trebuit sĕ se retragă spre bucuria tuturor duşmanilor neamului român şi cu el dimpreună a dispărut şi limba oficială română din districtul Făgăraşului. În anul 1866 B. fu pensionat şi de atunci B. a fost căsătorit cu Maria, fiica economului de frunte Oprea Circa din Cernatul-Săcelelor şi a remas vĕduv la anul 1880.

Legenda isvorului.

— De **St. C. Alexandru.** —

Odată a fost,
A fost când a fost,
O zînă frumoasă
Şi prea drăgăstoasă,
Zinişoară laie
Laie, bălaie,
Ce-avea de iubit
P'un tinĕr voinic,
Un 'nalt *Fĕt-frumos*
Din lumea de jos.
Şi-avea de duşmană
Pe-o floare sĕrmană
Pe care-o chema
Cum lumea-'i zicea:
»*Floarea codrilor,*
Codrul florilor«,
Cu care trăia,
În dragoste grea
Fĕtul ei frumos
Din lumea de jos.
Dar' zîna simţea,
Simţea şi păzea,
În codrul codrilor,
În groapa lotrilor.
Şi cum ea păzea,
Într'o zi vedea
Pe Fĕtu-'i-frumos
Din lumea de jos
Şi cu mândra lui, —
Ibovnica lui.
Şi cum ei veneau,
Şi se 'mbrăţişau,
Şi se sărutau,
Şi se desmierdau,
Zîna că plângea
Şi pĕru-'şi rupea
Şi se tăvălea
Şi ear' se scula;
Apoi blăstĕma
Şi striga aşa:
»Fĕt-frumos şi rĕu,
»O, iubitul meu,
»Care m'ai lăsat
»Şi alta-'i luat,
»Fă-te în isvor,
»În isvor cu dor;
»Ear' mândruţa ta
»Şi duşmana mea,
»Sĕ stee cu tine,
»Sĕ plângă ca mine,
»Sĕ plângă în veci
»Cu lacrime rĕci,
»Până te-a umplea
»Şi te-a sătura,
»Încât vei crepa
»Şi apă-'i lăsa,
»Sĕ curgă la vale
»În murmur de jale,
»Sĕ facă păraie
»Sĕ meargă şiroaie;
»Ear' şoaptele lor
»Sĕ spună cu dor

stricteţă, ear' despre resultat sĕ-'i facă raport amĕnunţit, în termin de opt zile.

Am vrea sĕ ştim, ce intenţionează guvernul cu ordonanţa aceasta? Sĕ se spele pe mâni de pĕcatele ***Kriván****y-ilor? E prea târziu. Sĕ împedece lăţirea* ***Kriván****y-ismului, care începe se facă pui în Ungaria? E earăşi prea târziu. Curat vorba ăluia: »după ploaie căciulă de oaie«.*

*

Străbunii lui Bánffy. Un document, ce s'a publicat în »Szilágy-Somlyó« nr. 38 din 1896, caracterisează în mod foarte elocuent firea străbunilor actualului ministru-preşedinte unguresc. E vorba de-o plângere a judelui comunal român *Mihaiu Margitaş* din comuna Hodiş, de lângă Huedin, adresată pe la anul 1813 fişpanului comitatului Cluj. În această plângere se arată, că — după obiceiul de atunci — trebuind el (primarul) sĕ prindă cu funia la cătane pe anumiţi ficiori, mai ales dintre cei cu purtare rea, a prins şi pe un ficior al locuitorului Lupe Giurca din Hodiş, care era servitor (»jäler«) de al baronului Bánffy Farkas. Din causa aceasta baronul, care era un străbun de-al primministrului de azi, s'a măniat foc şi a dat poruncă servitorilor sei de curte, ca într'o zi de tîrg, Marţia, sĕ prindă pe primarul, sĕ-'l ducă în curtea lui şi sĕ-'l bată.

Aşa s'a şi întêmplat. Argaţii baronului într'o zi de tîrg au prins pe primarul român Mihaiu Margitaş, 'l-au tîrît în curtea baronească, 'l-au pus jos şi apoi — spre mai marea batjocură — 'i-au dat în mână un cuţit şi un răvaş, ca sĕ însemne însuşi loviturile bâtelor, ce are sĕ le primească. 'I-au tras apoi nu mai puţin, ca cincizeci de bâte.

Cu atâta nu s'a mulţumit »nobilul« baron, ci 'şi-a trimis argaţii la Huedin, ca în tîrg sĕ prindă şi pe solgăbirĕul, precum şi pe cei trei panduri, cari au prins cu funia pe Lupe Giurca; sĕ-'i tîrască şi pe acestia în curtea sa şi sĕ le mĕsure şi acestora câte 50 de bâte fiecăruia. Din întêmplare însĕ solgăbirĕul, auzind de păţania bietului primar a luat-o la sănătoasa, ear' cei trei panduri, cari au prins în cătănie pe »jălerul« sus numit, numai aşa au scăpat de barbarul »deres«, că au fost mai tari, decât argaţii baronului.

Nenorocitul primar român în plângerea adresată fişpanului comitatului Cluj se roagă mai departe: »sĕ nu 'i-se treacă cu vederea aceste suferinţe amare şi nemeritate, ci sĕ fie luat în apĕrare şi sĕ 'i-se dee satisfacţie, căci altfel îi va fi cu totul imposibil de-a împlini poruncile dlui solgăbirĕu şi ale comitatului«.

*

Papa e bolnav. Pe lângă toate desminţirile s'a constatat din isvor sigur că Papa de câteva zile e silit se păzească patul în urma unei boale de *influenţă*, ce 'l-a ajuns. Morbul Papei însĕ, după-cum afirmă medicii, nu va avè urmări mai serioase. Deocamdată Papa nu primeşte pe nime în audienţă.

*

Aniversarea a 50-a a măcelului dela Arad. Ungurii din Arad vor sĕrba cu mare alaiu ziua de 8 Februarie, când se împlinesc 50 ani dela măcelul de stradă din Arad. Sĕrbarea se va începe în biserică şi apoi se va continua în cimiter, unde jalnicii patrioţi vor declama, vor face oratorie şi apoi vor venì în hotelul »La crucea albă« ca sĕ benchetuiască şi se bată în pinteni — poate tot în semn de jelanie.

*

»La frunze şi flori
»Din seară în zori
»Ce-a fost — când a fost —
»Acel Fĕt-frumos
»Cu mândruţa lui,
»Ibovnica lui...
»Apoi sĕ mai spună
»La stele şi lună,
»Că dragostea lor
»'I-a făcut isvor,
»Isvor plin de dor,
»În veci plângĕtor.
»Şi ei vor trăì
»Pân' codru va fi.
»Când codru-a pierì
»Şi că vor murì,
»Omorîţi de dor
»Şi dragostea lor«.
Zîna blăstĕma —
Şi eac' se făcea
Un isvor cu dor
Din mândrul ficior;
Eară draga lui, —
Ibovnica lui,
La el s'apleca
Şi mereu plângea,
Şi se frămênta
Încât se topea.
Ear' făcêndu-'l plin
De lacrimi şi chin
Isvorul crepà
Şi apă lăsà
Sĕ curgă la vale
În murmur de jale;
Ear' pe mândra lui,
Ibovnica lui,
O făcù inel
Şi-o luà la el.
Şi d'atunci petrec
În şoapte ce trec,
La frunze şi flori,
Şi spun cu mult dor
Din seară în zori
Povestile lor...

Stupi de vênzare. Cei-ce ar dorì sĕ înceapă cu stupăritul în coşniţe mobile, sĕ se adreseze la redacţia »Tribunei«, care le va da îndrumările de lipsă unde se pot cumpĕra stupi de frunte, bogaţi în albine, cu faguri artificiali, miere destulă, matce tinere, coşniţe de cel mai bun sistem şi cu preţ moderat.

*

Cutremur de pământ. Din Atena se telegrafează, că un cutremur mare de pământ s'a produs în Pelopones. Douĕ sate au fost distruse cu desĕvîrşire, ear' în oraşul Filiatre asemenea s'au făcut mari stricăciuni. Zidurile caselor sûnt crepate, unele chiar total ruinate, pricinuindu-se astfel perderi materiale considerabile.

*

Sistemul. Dela posta din Kis-Terenye, comitatul Nograd, au pierit 13.000 fl. După cercetare multă s'a constatat că banii sûnt furaţi. S'a dat de urma hoţilor, trei la numĕr, dintre cari unul s'a sinucis, ear' ceialalţi doi au fost arestaţi. Banii însĕ lipsesc.

În Timişoara a fost arestat vicenotarul comunal din Szakálháza, cu numele Meritz Jenő, care a defraudat 500 fl. bani comunali, şi 'i-a tocat într'o cafenea, în societatea unei casseriţe.

Sistemul dă roade bune.

*

Cadastru în România. »Societatea geografică română« a pus sub tipar o lucrare a dlui general C. I. Brătianu, subşeful statului-major general şi director al institutului geografic al armatei române. Această lucrare se ocupă despre modul cum s'ar putè întocmì cadastrul în România şi astfel presentă un interes general pentru România.

*

Fabricanţi de bancnote. Deodată sosesc ştirile despre arestarea alor doi renumiţi fabricanţi de bancnote. Unul se cheamă *Denesházi* István, celalalt *Szinmajster* József. Amêndoi înşelau pe locuitorii rîvnitori de avere prin aceea, că pentru 50 fl. bani buni le promiteau 150 fl. bani falsificaţi. Şi mulţi au picat în cursa lor. Denesházy avea în jurul oraşului Hod-Mező-Vásárhely o bandă organisată de vre-o 40 membri cari îl sprigineau în întreprinderile sale. Szinmajster fericea lumea din jurul Budapestei. Acum amêndoi se gândesc la gloria trecută în închisoarea tribunalului din Budapesta.

*

Candidaţii la episcopia din Bacĭca. Sûnt foarte interesante — dacă nu obraznice apucăturile, ce le folosesc ziarele maghiare, de câte-ori e vorba sĕ se aleagă vre-un dignitar bisericesc sau laic de al naţionalităţilor. Întotdeauna ziarele maghiare publică din vreme lista candidaţilor, îi descrie şi pe candidaţii lor favoriţi îi înalţă până la cer cu laude şi le creează o popularitate şi o partidă uimitor de mare.

Şi asta o fac pentru-ca sĕ înşele pe cei neorientaţi şi sĕ seducă pe cei slabi de ânger.

Aşa au făcut şi înainte de alegerea Metropolitului din Sibiiu — dar' au sfeclit-o. Acum îşi încearcă norocul la Sêrbi. Abia a murit episcopul din Neoplanta German Opasics şi deja ziarele ungureşti au compus lista candidaţilor. Între acestia amintesc pe Mitrofan *Sevics*, Anatolie *Iancovics*, Dr. Emilian *Radics* şi chiar şi pe *Zmejanovics*, episcopul din Vêrşeţ. Doba reclamei o bat pentru Radics şi pentru Zmejanovics.

*

Unde se duc banii milleniului? Deşì milleniul unguresc s'a sfîrşit în general cu un ruşinos faliment, unele isvoare de câştig, pe care le-a creat milleniul au adus venite însemnate. Astfel tribunele înălţate pe stradele Budapestei au adus venit de mai multe zeci de mii. În loc ca acest venit sĕ se folosească la acoperirea perderilor generale ce le-a causat milleniul unguresc, îl folosesc pentru a ajuta pe Sĕcuii şi Ciangăii lor favoriţi, ca astfel sĕ nu le piară scumpa viţă şi aşa destul de subţirică şi fără vlagă. Representanţa Budapestei a creat pe seama Ciangăilor emigraţi o fundaţiune de 10.000 fl. din venitul tribunelor, şi acum a hotărît, ca sĕ trimită Ciangăilor din Bucovina suma intereselor acestei fundaţiuni pe 3 ani.

Ziarele ungureşti în şovinismul lor cer acum, ca şi guvernul sĕ trimită sume însemnate emigraţilor ciangăi — doar' pentru-ca acestia se poată lăţì şi în Bucovina »ideea de stat maghiar unitar«.

Aşa e la noi: ţeara plăteşte dare millenară — Ungurii îşi susţin Ciangăii cu venitul dela milleniu.

Ţeara plăteşte dări enorme — guvernul sĕ susţină cu banii nostri pe Ciangăii din Bucovina.

— Doar' n'o sĕ susţină pe Valahii emigraţi în România!

La

Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechiu

învită

Administraţia ziarului „TRIBUNA".

Mai nou.

Din Macedonia.

O telegramă din Bucureşti anunţă, că prin cercurile diplomatice de acolo se vorbeşte mult despre o apropiată *isbucnire de revoluţie în Macedonia.* Ştirea nu poate fi lipsită de ori-ce temeiu, pentru-că alte ştiri, sosite din *Constantinopol* şi *Salonichi* ne spun, că Poarta trimite putere armată spre Macedonia. Artileria care face parte din corpul III. de armată al Turciei a plecat deja spre Macedonia. O foaie oficioasă, *Corespondance de l'Est*, primeşte un raport din Constantinopol, în care 'i-se comunică faptul, că membrii comitetului macedonean într'adevĕr fac mari opintiri pentru a pune ceva la cale, dar' nu e adevĕrat că în Albania, Üsküb, Salonichi şi Monastir *ar fi erupt deja revoluţia.* Cu toate acestea Poarta se teme că se vor naşte turburări, de aceea îşi concentrează puterea armată în Macedonia.

Frumoase semne de pace.

Din Creta.

Prinţul *George*, guvernatorul Cretei, a edat o proclamaţie în care provoacă poporul din insula Cretei sĕ meargă *în 5 Februarie* la urnă şi sĕ aleagă deputaţi pentru adunarea naţională. Prinţul a trimis Ţarului o telegramă de mulţumire pentru buna primire ce 'i-s'a făcut din partea trupelor ruseşti aflătoare pe insulă, ear' Ţarul Nicolae al II-lea 'i-a rĕspuns în termini foarte amicali şi binevoitori.

Din public.*)

Domnului autor al »ştirilor teribile« din »Vulturul« nr. 2 a. c.

La prestaţiunea Domniei-Tale literară permite-'mi sĕ-'ţi transmit bine simţitele mele felicitări şi cu o cale sĕ-'ţi comunic spre încurajare pentru viitor prea popularisata epigramă a lui Radu Rosetti de următorul cuprins:

. . . . . .
Capetele multor oameni
Au produs ceva în vieaţă;
Numai capul Dumitale
N'a produs decât... mătreaţă.

Modest subscris:
Ermil Borcia,
un frate al sorei sale.

Mult stimate domnule Redactor!

Cu privire la articolul foii d-voastre »Tribuna« din 12/24 Decemvrie 1898 nr 272, întitulat »Miserii comunale«, care mĕ tradează publicului că:

1. aş fi învrăjbit cu tot satul,
2. am tras ura locuitorilor asupră-mi,
3. aş aduce locuitorii prin nenumĕrate pedepse şi aruncuri la sapă de lemn,
4. aş fi luat dela »Cordiana« o pedeapsă de timbre de douĕ-ori,
5. m'aş face vinovat înaintea naţiunei fiindcă aş oprì posesorii a cetì foi româneşti, şi în fine că
6. periclitez chiar şi existenţa şcoale române din Fofeldea (nu Foventea!), mĕ vĕd necesitat spre ocolirea seducerei publicului prin leul din tufă

1. A vĕ ruga cu tot respectul pentru publicarea următoarei declaraţiuni:

Protocol luat în 14 Ianuarie 1899.

Declaraţiune.

Representanţa comunală din Fofeldea declară, cumcă dl notar comunal Toma Ienciu, care în chemarea sa ca atare în decursul activităţei sale de aproape 11 ani a condus comuna în toată privinţa spre mulţumirea ei şi meritata laudă a d-sale, 'şi-a câştigat prin o purtare tactică şi morală, — prin păşirea energică în întreprinderi comunale, cât şi în apĕrarea causelor comunale — de regulă cu succesul aşteptat — şi prin onestitatea sa nu numai că nu a însărcinat posesorii cu taxe neconcese, ci din contră a luat după împrejurări taxe micşorate, — deplina încredere a locuitorilor.

În privinţa aplecărei la naţionalitatea şi religiunea noastră încă ne putem da numai expresiunea de recunoştinţă.... dorind ca şi altă comună românească sĕ-'şi afle podoaba cu un atare notar.

D. u. s.

Petru Sorea m. p.	**Dumitru Banciu** m. p.
Ioan Manuil m. p.	**Ioan Bucur** m. p.
Toma Maniu m. p.	**Toma Telea** m. p.
Ioan Iosof m. p.	**Ioan Fască** m. p.
I. Ganea m. p.	+ **Ioan Ciogu,**
Petru Gliga m. p.	+ **Dionisie Maniu,**
Vasilie Bibu m. p.	+ **Ioan Comşa,**
Irimie Folota m. p.	+ **Petru Chirtop,**
Bucur Crucian m. p.	+ **Iacob Sava,**
Ioan Neagu m. p.	prin **Ioan Manuil** m. p.

2 A declara pe autorul acestui articol de un om fără caracter până atunci, pânăcând nu se va ruşina a eşì din tufă şi a-'şi face şi numele cunoscut, pentru că eu multe neplăceri numai cu dl Cordescu am avut, pentru care din 1896 încoace adese-ori în afaceri urgente oficioase sûnt silit a le da la o parte şi a jertfì timpul scump fleacurilor.

Cu tot respectul
Toma Ienciu,
not. com

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţiunea nu e responsabilă. Red.

Bibliografie.

»Tipografia", societ. pe acţiuni în Sibiiu.

A eşit de sub tipar:

Călindarul Poporului

pe anul comun

1899.

Dela 1848, (din prilejul aniversarului al 50-lea).

Adunarea dela »Dumineca Tomei« în Blaj

Andreiu Murĕşan, poetul anului 1848 (cu 2 ilustraţiuni).

Fabulă arabă.

Eu mis, esc, şi sûnt Român, poesie de I. Dariu.

Ţeară fără bĕtrâni, poveste de V. A. Urechiă.

Anecdotă.

Doine şi icoane din lumea românească. (»Limba, portul şi moşia«).

Doine şi strigături poporale: De pe Murĕş; De pe Têrnave; De pe Olt; De pe Someş; De pe Criş; Din părţile Năsĕudului; Din Munţii-Apuseni; Din Bănat; Din Ţeara-Oaşului; Din Bihor; Din *Bucovina, România* (Oltenia şi Moldova), *Basarabia* şi *Macedonia.*

Revaşul Nostru, cronica întêmplărilor din Septemvrie 1897—Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitlii:

Causa naţională, afaceri culturale, afaceri bisericeşti, afaceri economice, fruntaşi român morţi, dela fraţi, stări grele pretutindeni, etc.

Economie: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele regule pentru grijirea sănĕtăţei. — Poveţe.

De rîs.

Tîrgurile din Ungaria şi Transilvania etc.

Ilustraţiuni.

1. Andreiu Murĕşianu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murĕşianu. 3. Un băiaş român, din Bucium-Şaşa. 4. Dela Stâna-de-Vale: Reşedinţa şi capela Episcopului Pavel. 5. Un Român »mărginean« călare. 6. O Romăncă din jurul Sibiiului. 7. O fetiţă (coristă) din Bistriţa. 8. O familie din Bănat. 9. O păreche tinĕră din Suciul-de-sus (între Lăpuş şi Cibleş). 10. Un ţĕran român din Bănat. 11. Scenă din Sĕlişte (l. Sibiiu). 12. Dela Stâna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeţi. 13. Români din Şiria (l. Arad) 14. Dela Stâna-de-Vale: »Bisericuţa« (o stâncă). 15. — »Moara dracului«. 16. † W. E. Gladstone (portret). 17. † Prinţul de Bismarck. 18. Împĕrăteasa-Regină Elisabeta.

În estan călindarul e cu o întreagă coală mai voluminos decât anul trecut, estinzêndu-se pe 143 pagini. Preţul însĕ e tot cel vechiu: 20 cr. plus porto postal 5 cr. A se adresa: »Tipografia«, societate pe acţiuni în Sibiiu Srtada Poplăcei 15.

„Naţionalitatea". Societatea noastră »Tipografia« a scos într'o elegantă broşură interesantul studiu de *Max Nordau* despre »Naţionalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a ştiut sĕ-'l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observaţiuni originale ale genialului autor sĕ nu rĕmână resfirate prin atâţia numeri de ziar, ci sĕ fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit şi meditat. Aceatsa a împlinit-o »Tipografia« când a retipărit articolii din »Tribuna« în broşura de faţă. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtíe fină, această preţioasă broşură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acţiuni în Sibiiu.

Sosiţi în Sibiiu.

În 27 Ianuarie n. 1899.

Hotel *»Împĕratul Romanilor«:* Schmidt, locotenent din Cluj; Dr. Antonoff, medic din Rusciuc; d-na Poppoff cu fiica din Rusciuc, Morscher din Mediaş, privatieri; Grünfeld din Mediaş, Adelsberg din Praga, Reiner, Brust, din Oradea-mare, Iossovits, Eisner, Krauss, din Budapesta, Geber, Diamant, Roth, din Viena, comercianţi.

Hotel *»Neurihrer«:* Vulcu, proprietar din Şoimuşul-românesc; Babeş cu familia din Branga, d-na Balatonya, Angela Strelitz, din Budapesta, privatiere.

Hotel *»Meltzer«:* Bogdanovici, voiajor din Viena; Tomina, teolog; Vlădescu, Popp, comercianţi, Pinescu, econom, din Câneni.

Hotel *»Habermann«:* Greser, zugrav din Mediaş.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 25 Ian. n. 1899

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Grâu						
Bănăţenesc nou	75	9.95	10.05	76	10.10	10.15
Grâu de Tisa „	75	10.15	10.25	76	10.25	10.30
Grâu de Pesta „	75	10.10	10.20	76	10.20	10.25
Grâu de Alba-Reg. „	75	10.15	10.25	76	10.2	10.25
„ „ Bacĭca „	75	10.25	10.3	76	10.35	10.40
Grâu ung. de Nord „	75	—.	—.—	76	—.—	—.—

Sĕminţe vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sĕcară	prima	70—72	8.05	8.10
Orz	de nutreţ	60—62	6.10	6.40
„	de vinars	62—64	6.70	7.50
„	de bere	64—66	7.70	8.50
Ovĕs		39—41	5.75	6.10
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	—	5.55	5.60
„	de alt soiu	—	5.50	5.55
Meiu		—	—.—	—.—
Hrişcă		—	4.25	4.50

			Bani pr. 100 chilogr.		Marfă pr. 100 chilogr.	
Marfă pe termin.	Grâu	Mart.-Apr.		9.60		9.61
	„	Sept.-Oct.		8.54		8.56
	Cucuruz	Maiu-Iun.		4.85		4.87
	„	Iulie-Aug.		—.—		—.—
	Ovĕs	Mart.-Apr.		5.92		5.93
	„	Oct.		—.—		—.

	roduete diverse	Soiu	Cursul dela	Cursul până
Preţul per 100 chilograme	Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	—.—	—.—
	„	roşie	—.—	—.—
	Oleu de rap.	rafinat	—.—	—.—
	Uns. de porc	dela Pesta	55.—	5.50
	„	dela ţeară	—.—	—.—
	Slănină	svêntată	—.—	—.—
	„	afumată	53.—	54.—
	Sĕu		—.—	—.—
	Prune		—.—	—.—
	Lictar	slavon, nou	—.—	—.—
	„	bănăţenesc	—.—	—.—
	Miere	brută	—.—	—.—
	„	galbină străcurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	—.—	—.—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 27 Ianuarie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.44	vênd	9.49
Lire turceşti	„	—.	„	—.—
Imperiali (15 R° aur)	„	19.05	„	19.15
Ruble ruseşti 100 à	„	127.—	„	128.—
Galbeni	„	5.64	„	5.70
Napoleon-d'ori	„	9.48	„	9.55
100 Marce germane	„	58.50	„	58.90
Livre sterling	„	11.98	„	12.03

Bursa de Budapesta.

Din 25 Ian. n. 1899

Renta de aur ung. 4%	—.—
„ „ „ „ 4%	—.—
„ ung. val. cor. 6%	100.25
Împrumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	99.—
Obligaţinnile desp. regaliilor	101.50
Împrumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	140.—
Renta de hârtíe austriacă	102.50
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	123.50
Losuri austriace din 1860	160.25
Acţiunile băncei austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ de credit austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit şi economii „Albina"	102.—
Argintul	5.69
Galbeni împĕrăteşti	5.76
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livres sterlingi	120.45

Bursa de Viena.

Din 25 Ian. n. 1899

Renta de aur 6%	—.—
„ „ „ 4%	122.20
Renta ung. v. c. 4%	100.—
Împrumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung (I-a emisiune)	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	199.—
Împrumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	150.—
Renta de hârtie austriacă	102.45
„ „ argint austriacă	101.80
„ „ aur austriacă	123.30
Losuri austriace din 1860	160.25
Acţiunile băncei austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ de credit austr.	—.—
Argintul	5.71
Galbeni împĕrăteşti	5.69
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	58.95
London 10 Livres sterlingi	120.50

Bursa de Bucureşti.

Din 13 Ian. v. — 4 ore p. m.	Cursa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. Rural. conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ „ 7%	—
Ideni urbane 7%	—
„ „ 6%	116
„ „ 5%	89
Banca Naţională (100 lei vĕr. int.)	146 87
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕra.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕra)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. rom. de con. (250 lei vĕra.)	106
Oblig. Casei Pensiunilor	280
Agio	—

Schimb:

Londra 3 luni	—
„ cĕk	—
Berlin 3 luni	—
„ cĕk	—
Viena	—
Paris	—
Agio	—

Pentru redacţie şi editură responsabil: Andreiu Baţeş.
Proprietar: Pentru „Tipografia", societate pe acţiuni: V. H. Dressnandt.

„Cassa de păstrare în Mercurea“,
societate pe acţii.

Convocare.

P. t. acţionarii „Cassei de păstrare din Mercurea“, societate pe acţii, se convoacă prin aceasta la

I-a adunare generală ordinară,

conform §-lui 16 din statutele societăţei, pe Duminecă, în 12 Februarie st. n. 1899, la 11 ore a. m., în localul societăţei din Mercurea, cu următorul

Program:

1. Raportul direcţiunei despre starea întreprinderei peste tot şi despre resultatul gestiunei anului 1898 îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărţirei profitului curat, realisat în anul 1898.
5. Fixarea marcelor de presenţă pentru membrii direcţiunei şi ai comitetului de supraveghere.
6. Propunerea direcţiunei referitoare la întrebuinţarea intereselor fondului de reservă.
7. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 25 litera *e*) din statutele societăţei.
8. Alegerea comitetului de supraveghere pe un period de 1 an.
9. Exmiterea a doi acţionari pentru verificarea procesului verbal al adunărei generale.

Mercurea, la 22 Ianuarie st. n. 1899.

[31] 1—1 **Direcţiunea.**

Contul bilanţului.

Active.

Cassa în numărar		1897	36
Efecte publice		3598	—
Împr. pe cambii	fl. 23.270·87		
Împr. pe oblig. cu cavenţi	fl 44.647·02		
Împr. pe hipot.	fl. 6.020.—	73937	89
Timbre anticipate		4	96
Interese transitoare restante		233	40
Mobiliar	626.61		
după amort. de 10%	fl. 62.66	563	95
Spese de fundare	fl. 773.73		
după amort. de 20%	fl. 154.75	618	98
		80854	54

Pasive.

Capital social 640 acţii à 50 fl.	32000	—
Fondul de reservă	696	99
Depuneri spre fructificare	43943	96
Interese transitoare anticipate pro 1899	1292	71
Diverse conturi creditoare	193	70
Profit curat	2727	18
	80854	54

Contul profitului şi perderilor.

Eşite.

Int. pentru dep. spre fruct.	fl. 1.269·51		
Int. pentru fondul de reservă	fl. 38.49	1308	—
Porto postal	fl. 59.72		
Chirie	fl. 156.—	215	72
Contrib. directă	fl. 100.—		
Cont. de 10% la int. de dep.	fl. 126 98		
Competenţă de timbru	fl. 193.80	420	78
Amortisare din mobiliar	fl. 62.66		
Amortisare din spese de fond.	fl. 154.75	217	41
Profit curat		2727	18
		4889	09

Venite.

Int. dela împr. pe cambii	fl. 1.204.60		
Int. dela împr. pe obligaţiuni	fl. 2.270.92		
Int. dela împr. pe hipotecă	fl. 245.84		
Int. dela efecte publice	fl. 288.07		
Int. de întârziere	fl. 3.50	4012	93
Provisiuni	fl. 413.01		
Taxă de provisiune	fl. 53.60		
Taxă de intabulare	fl. 73.50	540	11
Venit dela vênzări de producte		336	05
		4889	09

Mercurea, la 31 Decemvrie st. n. 1898.

Aurel P. Barcianu m. p., director executiv. — **Ilie N. Pătruţiu** m. p., comptabil.

Danil Stroia m. p., cassar. — **Ioan Macelariu** m. p., controlor.

Ioan Droc m. p., preşedinte. — **Ioan Macellariu** m. p, vicepreşedinte. — **Dumitru Comşa** m. p., membru în direcţiune. — **Dumitru Vulcu** m. p., membru în direcţiune.

Ilie Floaşiu m. p., membru în direcţ. — **George Munteanu** m. p., membru în direcţiune. — **Nicolae Albu** m. p., membru în direcţ.

Subsemnatul comitet am examinat conturile presente şi le-am aflat în deplină regulă.

Mercurea, la 22 Ianuarie st. n. 1899.

Comitetul de supraveghere:

Constantin Herţia m. p. **Vasile Aldea** m. p. **Demetriu Munthiu** m. p.

»Tipografia«, societate pe acţiuni în Sibiiu.

După-ce ninge
omul cu rînduială îşi cumpără călindar.

Ce fel de călindar? Binevoiţi a alege din cele-ce urmează:

1. „Călindarul Poporului“ anul XIV., bogat ilustrat, popular, cu tendenţe naţionale. „Rĕvaşul nostru“, rubrică unică la călindarele româneşti, conţinênd cronica întêmplărilor de peste anul trecut. Toate foile 'l-au lăudat.

20 cr. (5 cr. porto postal).

2. Călindarul „Minervei“ anul I. Primul şi mândrul product al noului institut de arte grafice „Minerva“ (Filip, Morcian, A. C. Popovici şi Tălăşescu) în Bucureşti, împodobit cu multe ilustraţiuni şi tablouri colorate. Material bogat, instructiv şi distractiv, cu tendenţe naţionale. Atât prin cuprins cât şi prin formă e menit a devenì călindarul aristocraţiei intelectuale şi a eliteì române.

80 cr. (10 cr. porto postal).

3. Călindarul revistei „Lumea ilustrată“ anul VI. Călindarul cel mai bogat în ilustraţiuni actuale de interes românesc şi de cele din lumea mare. Interesante ilustraţiuni din călătoria Regelui Carol la Petersburg. Portretele tuturor suveranilor, ale actualilor ministri din România. Portretele tuturor senatorilor români, etc...

70 cr. (10 cr. porto postal).

Comande se pot face la

„Tipografia“, societate pe acţiuni,
în Sibiiu, strada Poplăcei nr. 15.

A apărut şi se află de vênzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acţiuni în Sibiiu:

Lupta pentru drept
de
Dr. Rudolf de Jhering
traducere
de
Teodor V. Păcăţian.

Preţul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o cetească şi studieze

fiecare Român, luptător pentru dreptul naţional.

„Tipografia“, soc. pe acţiuni, Sibiiu

Au eşit de sub tipar şi se află de vênzare:

Chestiunea Română în Roma.

Conferenţa
domnului
Roberto Fava.

Preţul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acţiuni, Sibiiu.

„Istoria Transilvaniei“
de
George Barţiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părţi alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum *cu preţ redus!*

Volumul I.
broş. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.
broş. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80

Volumul III.
broş. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:
broş. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = şase florini şi cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

A apărut la
„Tipografia“, soc. pe acţiuni în Sibiiu

Cartea Stuparilor săteni
de
Romul Simu, învĕţător.

Cu mai multe ilustraţiuni în text.

Editura şi proprietatea
„Reuniunei rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“

Preţul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărţi folositoare a umplut un gol adânc simţit în literatura stupăritului. Broşura este scrisă de un fruntaş învĕţător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuinţă un stupar. Se rocomandă cu deosebire ca premii pentru şcoalele noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,
societate pe acţiuni în Sibiiu.

Doi mari Metropoliţi ai Românilor
Andreiu bar. de Şaguna
şi
Alexandru Sterca Şuluţiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sûnt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Preţul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acţiuni, Sibiiu.

„Racoţana“, cassa de credit şi de economii în Şeica-mare.

Convocare.

Domnii acţionari prin aceasta se învită conform §-lui 19 din statute la

a III-a adunare generală ordinară,

care se va ţine în Şeica-mare, la 12 Februarie st. n. 1899, la 10 óre înainte de ameazi, în şcoala română.

Obiectele:

1. Raportul direcţiunei, bilanţul anului 1898, raportul comitetului de supraveghere şi propunerile acestora.
2. Stabilirea bilanţului şi distribuirea profitului curat.
3. Urcarea capitalului social la 50.000 fl.
4. Fixarea intereselor după depuneri.

Domnii acţionari, care doresc a participa la adunarea generală în sensul §-lui 22 al statutelor, sûnt rugaţi a-'şi depune acţiunile eventual dovezile de plenipotenţă la cassa până la 9 óre înainte de începerea adunărei generale.

Şeica-mare, în 25 Ianuarie 1899.

[32] 1—1 **Direcţiunea.**

Bilanţul pro 1898.

Activ.

Cassa în numărar		210	29
Cambii escomptate		18383	46
Credite pe obligaţiuni		30810	54
Spese de fondare	fl. 200.—		
după amortisare	„ 100.—	100	—
Mobiliar	fl. 228.—		
după amortisare	„ 28.—	200	—
Diverse debitori		338	—
		50042	29

Pasiv.

Capital de acţii. 400 actii à 50 fl.	20000	—
Fondul de reservă	1810	—
Fondul de binefacere	193	—
Depuneri spre fructificare	10136	13
Reescompt	14885	—
Interese anticipate pro 1899	613	50
Profit curat	2404	66
	50042	29

Contul de profite şi perderi pro 1898.

Debit.

Interese la depuneri	532	09
Salare, tipărituri, spese de postă	834	07
Contribuţiune şi 10% dare la interese de depuneri	314	40
Amortisare din spese de fondare fl. 100.—		
Amortisare din mobiliar „ 28	128	—
Profit curat	2404	66
	4213	22

Credit.

Interese diversi	3128	77
Provisiuni şi competenţe	1084	45
	4213	22

Şeica-mare, 31 Decemvrie 1898.

Racoţia m. p., pres. şi director. — **Popescu** m. p., v.-preşedinte. — **Deac** m. p., membru al direcţ. — **Varga** m. p., membru al direcţ. — **Nartea** m. p., membru al direcţiunei.

Subsemnatul comitet am examinat conturile presente şi le-am aflat în deplină regulă.

Şeica-mare, în 25 Ianuarie 1899.

Vintilă Ioachim m. p. **Ioan Dordea** m. p. **Nicolae Vintilă** m. p.

„Tipografia“, societate pe acţiuni în Sibiiu
Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca poporală a „Tribunei“.

1 Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broş., elegant. Un exemplar cu preţul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost şi nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipĕrus Pĕtru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 19 bani.
5. Păcală şi Tândală. Anecdotă de Silvestru Moldovan. Preţul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării şi jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul Obiceiurile ţeranilor români la nuntă, de Banedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouĕ mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplau 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndĕrĕtnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exempler 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstĕm de mamă. Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coşbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preţul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad şi Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bĕtrâni. Ghicituri, întrebări şi rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coşbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldăruşa cu trei picioare. Poveste franţozească de Eleonora Tăndăreanu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenuşotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peţitor îndĕrĕtnic. Noveiă de Bjönstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vêntură-Ţeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpĕrătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coşbuc Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coşbuc Un exemplar 20 cr. sau 40 bani
26. Taina unei vieţi. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proştilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau bani.
31. Nuscin-Împĕrat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împĕrătească şi peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coşbuc Un exemplăr 5 cr sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roşeni. Novelă de Bret Harte Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba izdului. Poveste în versuri de Ioan Moţa Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni Tradusă de domnişoarele Al. şi Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul şi cei trei feciori. Poveste de Ioan Moţa Un exemplar 15 cr sau 30 bani.
43. Mica Fadetă De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pĕcurarul Poveste de Nicolae Trimbiţoniu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoş. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor şi peste tot vênzĕtorilor. sĕ dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acţiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.